

West-Hinder en HMS Wakeful: de allereerste beschermde scheepswrakken

GEKELD ERFGOED

Zicht op de grote lier die zich vooraan op
het wrak van de West-Hinder bevindt.
© Onroerend Erfgoed | foto Dieter Decroos (2014)

INE DEMERRE, MARNIX PIETERS & SVEN VAN HAELST [AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED]

Op 5 augustus 2013 ratificeerde België als 45ste lidstaat de UNESCO-Conventie ‘ter bescherming van het cultureel erfgoed onder water’, aangenomen in Parijs op 2 november 2001. En sinds 4 april 2014 is er een nieuwe Belgische wet die uitvoering geeft aan deze ratificatie¹. Twee scheepswrakken zijn door de minister van de Noordzee intussen erkend als cultureel erfgoed onder water: het wrak van het lichtschip West-Hinder² en het wrak van de doormidden gebroken torpedobootjager HMS Wakeful³. Met deze erkenning worden twee bijzonder symbolische sites onder de aandacht gebracht. We lichten ze hier even toe.

Honderdjaar eenzaamheid

Na een aanvaring in de nacht van 12 op 13 december 1912 zonk het lichtschip West-Hinder naar de dieperik. Alle bemanningsleden kwamen daarbij om het leven. Het schip behoorde tot de zogenaamde eerste generatie West-Hinder-lichtschepen uit het derde kwart van de negentiende eeuw. De site van de West-Hinder staat symbool voor de veiligheid van de scheepvaart op zee, die

in belangrijke mate heeft bijgedragen tot de economische ontwikkeling van ons land en het omringende zuidelijke Noordzeegebied in de late negentiende en vroege twintigste eeuw. Opvolgers van dit schip, de zogenaamde derde generatie, zijn nog te bekijken in Zeebrugge en Antwerpen. De West-Hinder is meer dan een eeuw geleden gezonken en valt daarom zonder twijfel onder de UNESCO-Conventie van 2001, die honderd jaar onder water als criterium stelt voor een erfgoedstatus. Het wrak heeft voor ons land niet alleen een belangrijke historische en archeologische waarde, het verdient ook respect als zeemansgraf van de tien opvarenden die de zorg voor de veiligheid van anderen met hun leven betaalden. Het wrak ligt rechtop, is tot ongeveer vier meter hoogte bewaard en ligt nog structureel coherent op de zeebodem.

¹ Voor meer informatie over deze wet verwijzen we graag naar een nieuwe website van de gouverneur van West-Vlaanderen (www.vondsteninzee.be), die als ‘ontvanger van het cultureel erfgoed onder water’ een sleutelfiguur is voor de uitvoering van deze wet.

² positie: 51° 22,878' N/02° 27,134' O

³ Positie: 51° 22,730' N/02° 43,360' O (dl 1) en 51°22,711' N/02°43,350' O (dl2)